

Vážení čitatelia,

s radosťou vám predstavujem ďalšie číslo vedeckého a odborného časopisu VASKULÁRNA MEDICÍNA, ktoré je tentoraz zamerané na priame perorálne antikoagulačnou (DOAK). Ako prvý schválený DOAK odsúhlasený Európskou úniou v roku 2008 a Potravinovou a liekovou agentúrou (FDA) v roku 2010 na základe výsledkov randomizovanej analýzy dlhodobého hodnotenia antikoagulačnej liečby (klinická štúdia RE-LY) porovnaním s warfarínom bol dabigatran. Odvtedy boli schválené ďalšie štyri lieky v kategórii DOAK a rozličné varianty ich indikácií.

Po takejto 10-ročnej histórii DOAK bolo zámerom publikácie predkladaného čísla časopisu poskytnúť komplexné informácie o manažmente pacientov nastavených na uvedenú antikoagulačnú liečbu a opísať aj trendy, akými sa uberá v súčasnosti realizovaný výskum a implementácia jeho výsledkov do klinickej praxe.

DOAK prinášajú nové liečebné možnosti a relatívne jednoduchý spôsob užívania. Avšak stále existujú nezodpovedané otázky a sporné klinické situácie, v ktorých je nutné rozhodnúť sa individuálne podľa konkrétneho prípadu a okolností vzniku daných komplikácií. Stále diskutovaným ostáva najmä perioperačný manažment, potreba premostujúcej liečby, použitie DOAK u onkologických pacientov alebo napríklad správne použitie antidota.

Napriek výhodám, akými DOAK disponujú, ostáva totiž výzvou prítomnosť a zvládnutie liekových interakcií, krvácania, retrombózy, prípadného predávkovania alebo v niektorých prípadoch potreba kontroly compliance zo strany pacienta. Dôležité je aj zohľadniť vek, telesnú hmotnosť, chronické obličkové alebo pečenné ochorenie. V prehľadových článkoch zameraných na jednotlivé lieky zo skupiny DOAK preto autori zároveň opisujú ich metabolizmus, liekové interakcie, možnosti laboratórnej kontroly a aj farmakologické vlastnosti a vlastné skúsenosti s použitím antidota.

Úprimne dúfame, že toto číslo Vaskulárnej medicíny bude užitočným nielen pre angiológov, cievnych chirurgov, hematológov a kardiológov, ale aj pre špecialistov v oblasti intervenčnej rádiológie, laboratórnej diagnostiky a ďalších medicínskych odborov.

Prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc.
prezident výboru Slovenskej spoločnosti pre hemostázu
a trombózu Slovenskej lekárskej spoločnosti
hlavný editor odborného časopisu Vaskulárna medicína
kubisz@jfmed.uniba.sk

